

Bergs kyrka

Installation av klimatstyrningsanläggning

Antikvarisk rapport

Bergs prästgård 2:1
Bergs socken
Hallstahammars kommun
Västmanland

Lisa Skanser

Innehåll

Inledning	2
Bakgrund.....	2
Genomförande	2
Fotobilaga	3
Referenser	5
Kart- och arkivmaterial	5
Otryckta källor	5
Figurer	5
Tekniska och administrativa uppgifter.....	5

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

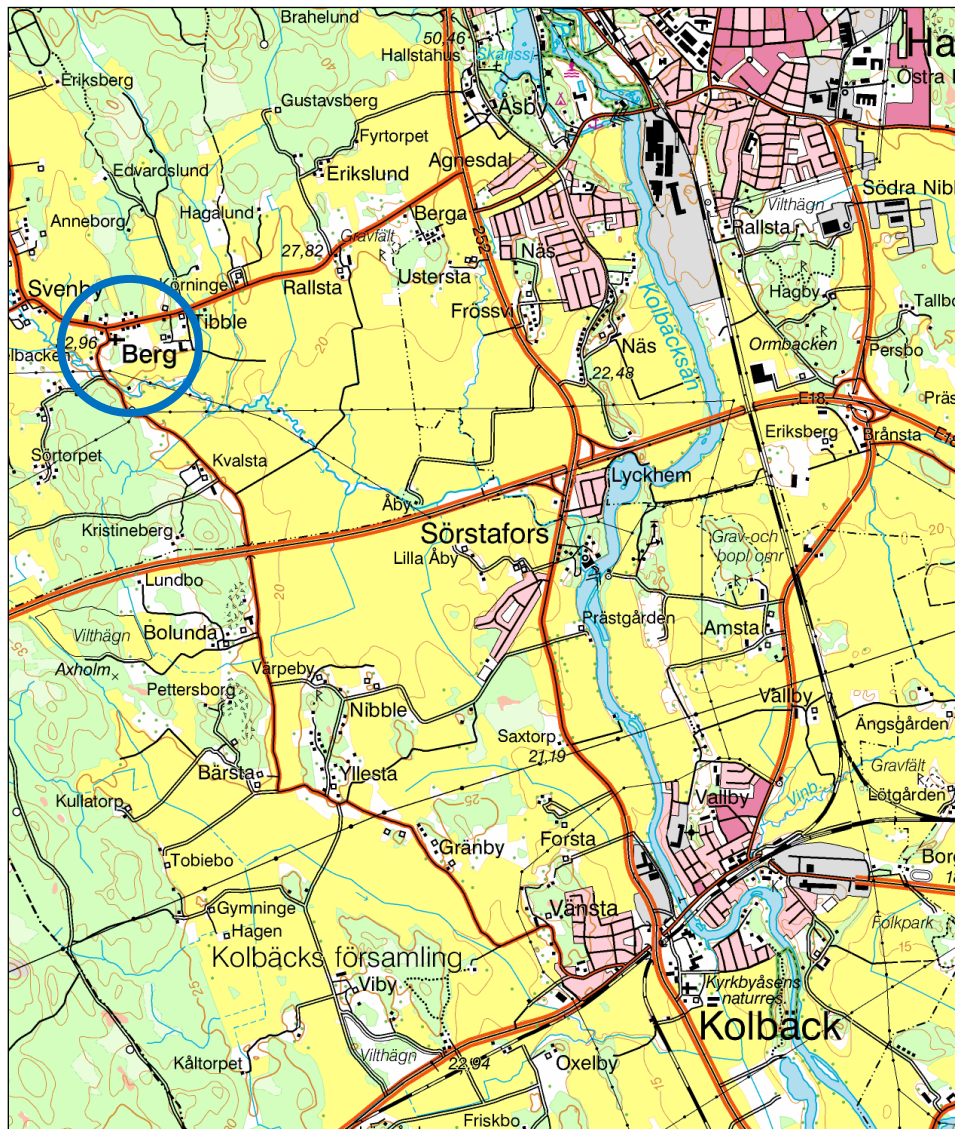
© Stiftelsen Kulturmiljövård 2013

Omslagsfoto: KM12027_bergs kyrka_20120305 012.jpg. Foto av Helén Sjökvist.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2012/02954.

ISBN: 978-91-7453-243-2

Västerås 2013.

Figur 1. Bergs kyrka ligger sydväst om Hallstahammar. Läget är markerat med en ring. Utdrag ur gröna kartan. Skala 1:50 000.

Inledning

Under 2012 har Bergs kyrka försetts med en ny klimatanläggning. Tillstånd gavs av Länsstyrelsen med diarienummer 433-5865-2012. Stiftelsen Kulturmiljövård har medverkat som antikvarier på uppdrag av Hallstahammars kyrkliga samfällighet.

Bakgrund

Bergs kyrka är en medeltida salskyrka av gråsten och tegel med sadeltak, troligen uppförd omkring 1300.¹ Sakristian kan vara ursprunglig, eller möjligen ha tillkommit i slutet av 1400-talet. Den fick dagens storlek och takfall vid ombyggnad 1773. I östra gaveln finns en fönsterformad blindering. Kyrkorummet var under högmedeltiden täckt av ett trätunnvalv (varav rester finns kvar på vinden) och fick under 1400-talet två stjärnvalv med enkel målade samtida dekor. Valvpilastrarna och valvribborna har fått en för kyrkan speciell utformning.

Kring 1912 byggdes en värmeugn med murad skorsten. Elektrisk uppvärmning infördes 1950-51.²

Den befintliga styrutrustningen för kyrkan saknade en övergripande kontrollfunktion som kan reglera och övervaka den relativa luftfuktigheten. Man vill kunna reglera temperaturen efter nivån på den aktuella luftfuktigheten. Installering av klimatstyrningsanläggning är därför till hjälp då man vill skapa en kontrollerad drift och möjliggörandet av klimat- och komfortförbättringar. Ur antikvarisk synvinkel ger klimatstyrning ökad chans till bevarande av byggnad, inredning och inventarier.

Genomförande

Temperaturmätning och fuktmätning ryms i samma givare, därav är de något större än de äldre. Tre givare har monterats. En har samma placering som befintlig (Receiver), i första bänkraden, norra kvarteret. En har tillkommit i på väggen inne i sakristian och en har placerats i textilförvaringsmöbelen på läktaren. En 3G-antenn för sändning har placerats i ett förråd inne i sakristian. I elförrådet innanför sakristian har ett nytt apparatskåp monterats.

---

¹ Hammarskiöld 2005.

² Hammarskiöld 2005.

Fotobilaga

Figur 2. Före åtgärd. Två termostater i första bänkraden, norra kvarteret.

Figur 3. Efter åtgärd. Två termostater byttes mot en i första bänkraden, norra kvarteret. En dold givare har också installerats (i plastlisten) som styr temperaturen och minskar fukten om det behövs.

Figur 4. Före åtgärd. Inbyggt förråd i sakristian samt väggyta mellan förråd och dörr där givare monterades.

Figur 5. Efter åtgärd. Givare för temperatur och fukt har monterats bredvid förrådet.

Figur 6. Efter åtgärd. Antenn för 3G har placerats högst upp inuti ett förråd i sakristian.

Figur 7. Efter åtgärd. Nytt apparatskåp i elförrådet.

Figur 8. I textilförvaringsmöbeln på läktaren har en givare placerats.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Gröna kartan

Otryckta källor

Hammarskiöld, Rolf. 2005. *Karaktisering av Bergs kyrka*. Västerås stift.

Figurer

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle. Ärende nr MS2012/02954.

Figur 1. Utdrag ur gröna kartan. Skala 1:50 000.

Figur 2. KM12027_bergs kyrka_20120305_005.jpg

Figur 3. KM12027_Bergs ka_20130205_0016.jpg

Figur 4. KM12027_bergs kyrka_20120305_006.jpg

Figur 5. KM12027_Bergs ka_20130205_0019.jpg

Figur 6. KM12027_Bergs ka_20130205_0018.jpg

Figur 7. KM12027_Bergs ka_20130205_0020.jpg

Figur 8. KM12027_Bergs ka_20130205_0021.jpg

Tekniska och administrativa uppgifter

KM projektnr:	12027
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum:	433-5865-2012, 2012-12-14
Fastighetsbeteckning:	Bergs prästgård 2:1
Landskap:	Västmanland
Län:	Västmanlands län
Socken:	Berg
Kommun:	Hallstahammar
Ägare-beställare:	Hallstahammars kyrkliga samfällighet
Entreprenör:	YIT Sverige AB Maskinistgatan 3 731 36 Köping
Antikvarisk medverkan:	Stiftelsen Kulturmiljövård Helén Sjökvist och Lisa Skanser Stora gatan 41 722 12 Västerås